

IM088 - Seminář kritiky a on-line publicistiky (prezenční, JS 2010)

Vyučující: Jan Miessler (miessler@fss.muni.cz)
(liché čtvrtky, učebna N21)

Čtvrté setkání (seminář)

Blogy - doporučení

- Hemingwayův ledovec (10% / 90%)
- buďte cool
- nechodte s kanónem na vrabce
- co nejmíň výkladů o vlastním životě
(narcismus vs. věcnost)
- co nejmíň klišé (buďte originální, nebo ironičtí)

Glosa, kritický komentář

- podobné jako recenze, ale širší
(umělecké dílo -> aktuální problém)
- **glosa** - krátká, vtipná, jeden aspekt
- **komentář** - víc aspektů, víc argumentů
- důležité:
 - 1) vlastní názor
 - 2) vlastní argumenty
 - 3) vlastní styl
 - 4) případně trocha humoru
(který slouží věci)

Publicistický styl

- vyhněte se:
 - zbytečným slovům (vata)
 - příliš velkým slovům
 - módním cizím slovům
 - klišé ("myšlenky v prášku")
 - mlžení, neurčitosti
 - pasívu
 - přílišnému zdůrazňování formy na úkor obsahu

Publicistický styl

- důraz na:
 - volbu slov
pravé slovo na pravém místě
 - silný popis
"nemluv o tom, ukaž to"
- > *cvičte své pozorovací schopnosti*
 - ilustrace obecných myšlenek
optimálně by se konkrétní a abstraktní roviny měly prostrídat
 - literární prostředky
metafora, přirovnání, aluze, aliterace...
 - + nebojte se být (trochu) kreativní

Publicistický styl

- **ALE:**
 - dá se to číst?
 - není to přetížené stylem?
 - vztah ke čtenářům?
 - vztah k tématu?

Příklad glosy

Během uplynulého roku se mohli z hudebního pirátství těšit i posluchači u nás. Tolik koncertů kvalitních zahraničních kapel tu snad ještě nebylo. Skupiny si musí přivydělávat, a tak víc koncertují. Už jim nestačí vydat album a čekat, až se začnou hrnout peníze. Tratí hudební firmy, kdo je ale dnes potřebuje? Na regiony, jako je Česká republika, stejně nemají čas a vozí jen alba prověřených a veskrze ničím zajímavých interpretů. To nejlepší si tak musíme stahovat a vzhledem k tomu, že jiná možnost většinou není, nemáme z toho zas tak špatný pocit. Je tomu rok, co Radiohead dali na web své poslední album za dobrovolný příspěvek. Jak se zdá, vydělali na tom. Trent Reznor dokonce výslovně věnoval fanouškům album The Slip – za věrnost. Zájemci si je mohli později koupit i na CD. Skupina Idlewild teď nabízí album, které ještě nenahrála. Kdo chce, může přispět. V budoucnu můžeme očekávat i zesílení dalšího trendu, spojeného s koncem fyzických nosičů. Hudebníci začnou vydávat spíše singly a EP desky, to podle toho, zda budou mít nějaké nápady. Spolu s mizejícím „hudebním průmyslem“ končí i přežitek hudebních alb. Především díky pirátům se tak můžeme na rok 2009, pokud jde o hudbu, těšit.

(Glosa Jiřího G. Růžičky, A2 51-52 / 2008)

Martin Hekrdla: Ministři to mají lehčí (Právo 10. listopadu 2009)

Jen jsme dolámali Václava Klause k Lisabonu a dohodli se na novém českém eurokomisaři, Barrosova Evropská komise nám (a dalším 25 "rozhozovačných" členům EU) nařizuje: do roku 2013 musíte stáhnout erární deficit pod maastrichtská 3 procenta. Brusel je transparentní, a tak to nejprve prosáklo z "důvěryhodných zdrojů". To nevadí, vše je jasné.

I problém. Ministr financí Eduard Janota sice tuto evropskou přísnost obecně sdílí a svým vlastním úsporným - k jeho upřímné lítosti kompromisním - balíčkem osobně potvrdil. Bohužel však také umí počítat a nejspíš má i všech pět pohromadě (byť nikoli "na stole v českých"). Ví, že bruselský termín na ořezání letošního českého schodku (6,6 procenta HDP) je nejen šibeniční, ale jednoduše nesplnitelný. I ten zředěný balíček platí jen do příštího roku a úplné zrušení "sociálního smíru" škrtačím deliriem bývá drahé.

Kdykoli se systematicky kašle na lidi, vždycky se někde něco rozfláká. A po dvaceti letech svobody by nebylo zrovna vhodné tu svobodu zase zrušit, nastavět na náměstích tanky a v klidu pak nalajnovat státní účetnictví. Nevědí to v Bruselu? Pokládají snad Bulharsko - jediný unijní stát, který za globální krize Maastricht ještě respektuje - za ráj na zemi? Opravdu si komisaři myslí, že krize je za námi, a že je tedy už možné podlamovat příští růst?

V té maastrichtské bdělosti Evropské komise se ale projevuje něco navýsost pedagogického. Pro nás. Vidíme krásně základní funkci a smysl integrující se Evropy: starat se o zájmy tak řečených investorů, ve starosocialistickém slovníku občas ještě zvaných "kapitalisté".

Tito investoři pospolu s Evropskou unií mají nyní hrozné dilema. Nutně potřebují solventní státy (když se zatím nevyvrbil funkční "superstát"), které by je za krize mohly podpořit v úsilí o ziskovost přímo (například "úvěrovou" likviditou pro banky, šrotovným a jinými "deformacemi trhu"). Na straně druhé potřebují státy štíhlé, nemohoucné, příliš neobtěžující výběrem daní a dalšími "demotivačními" nástroji odčerpávání zisků.

Zvláště ten druhý "ideální stát" má nyní na kahánku. Proto investoři a jejich "mluvčí" - politici a zvláště "jedničky", guvernéri bank, ekonomičtí analytici a všechna renomovaná média - zdůrazňují dnes hlavně obavy, že se státy zamotají do svých dluhopisů. Mluví všichni sice stále o zadlužených dětech a neurotizují je tím, myslí však jen na jediné: na to, že neschopnost státu vypořádat se s dluhem povede buď k inflaci, anebo ke zvyšování daní. A to je to, děti, oč tu běží: v inflaci se soukromé zisky rozpouštějí, v daních z privátu mizí.

Ministři financí vyřeší v roce 2013 dilema mezi příkazy shůry a výkazy zdola asi jednoduše: pokrčením ramen. Ministři (jako všichni lidé) jsou totiž vždycky pružnější než systém, volící mezi dvěma krutými - jeho samého poškozujícími - možnostmi.

Děkuji za pozornost!